

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р **Татяна Георгиева Гилова**

АМТИИ -Пловдив, факултет „Музикална педагогика“,

катедра „Пиано и акордеон“

за дисертационния труд на

Милена Антонова Томанова

Югозападен университет „Неофит Рилски“-
Благоевград

факултет по изкуствата, катедра „Музика“, на тема:

„Ролята на музикално-сценичните жанрове за формиране на интерес към музикално-сценичното изкуство при деца в начална училищна възраст“

за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 1.3.

Съвременният прогрес на информационните технологии обсебва времето и съзнанието на подрастващото поколение, като интересът и познанията му в областта на художествената литература, класическата музика и театралното изкуство, може да се признае, са твърде оскъдни. Пътищата за приобщаване не са малко, но са необходими условия, желание и мисъл, затова изследването на тема, свързана с

33 възраждане и формиране на интерес у децата към музикалното изкуство, е особено актуално и полезно.

Работата на Милена Томанова с певци и оркестър и подготовката на спектакли за деца в камерната опера в Благоевград й предоставят възможност да анализира преките резултати от въздействието на музикално-сценичните жанрове върху участниците в представлението. Наблюдавайки реакцията на детската аудиторията и интереса, който предизвиква спектакълът, тя оценява възпитателните послания на този жанр и осъзнава необходимостта от създаване на програма за обучение в общообразователните училища, която да повлияе върху изработване на ценностна система у децата, да възроди любовта към музикалното изкуство.

Това е базата, върху която Милена Томанова стъпва за по-нататъшното изработване на аргументи в подкрепа на тезата, **че чрез музикално-сценичните произведения може да се активизира интересът на децата в начална училищна възраст към музиката**

В обществото този проблем е очевиден, но тук той е поставен на вниманието въз основа на коректна историческа ретроспекция и задълбочен анализ. **В този смисъл, актуалността на дисертационния труд е безспорна.**

Разработката е правилно структурирана, с ясно описани **цел, задачи, предмет и методи на изследването.**

Още в увода авторката прави подробен исторически преглед на творби за музикално-сценична реализация от епохите на класицизма и романтизма, както и от български автори от началото на ХХ в. Посочва имена на пионерите в българското музикално творчество след Освобождението, създателите на първите **детски китки и детски оперети** /Ем. Манолов, Д. Христов, Маестро Г. Атанасов/. Представени са идеите им и ролята, която те

изиграват - чрез достъпен музикален език да формират естетически вкус и нравствен мироглед, да възродят интереса и любовта към песента и музикалното изкуство.

Проследяват се промените в образователната ни система, свързани с музиката като неизменен фактор във възпитателния процес и за формиране на личността.

По-нататък, разглеждайки музиката като важен елемент на образованието, дисертантката отбелязва целите, основните насоки и начините за постигане на трайни резултати в обучението. От една страна, формиране на музикални умения и навици за слушане и възприемане на музиката, на основата на които се формира **интересът**, и от друга – развитие на **музикален слух и инструментални, двигателни и певчески умения**, като необходимо условие за участие в музикални дейности.

В дисертационния труд е отделено подобаващо внимание и на психологическия аспект (междупличностните отношения в семейството, в училището и в неформална среда), на това, което оказва влияние върху психичното здраве и емоционалната активност на детето. Цитирайки Бурлина, докторантката отбелязва: *„Не може да възникне интерес към това, което не е отразено в съзнанието и което не предизвиква емоционално преживяване“*.

В цялата си разработка Томанова аргументирано защитава убеждението в необходимостта от промяна на отношението към музиката както в училищните учебни програми, така и в професионалните театри към музикално-театралните спектакли като средство за възпитаване на нравствени ценности и естетически критерии у подрастващите.

Въз основа на изнесеното дотук смятам, че **дисертационният труд притежава необходимата практическа стойност** по следните съображения:

- авторката е проучила в детайли изследвания проблем и коректно поднася фактологията по отношение зараждането и развитието на музикално-сценичния жанр за деца. Изброени са множество автори и музикално-сценични творби, създадени през XIX и XX в. и тяхното представяне на родна сцена.

- разглеждат се задълбочено различни форми на общуване, като възможност за приобщаване към музикалното изкуство и формиране на отношение към музикално-сценичните жанрове

- поставят се в центъра на вниманието и се навлиза в детайлите на поставените проблеми, в основата на които са **игровите дейности**, подпомагащи развитието на представи, въображение и памет.

- анализират се и се коментират избрани музикално-сценични произведения, като направените изводи убедително подкрепят тезата за тяхната възпитателна роля и необходимостта от включването им като елемент на образователната система.

- обосновава се необходимостта от навлизане на музикално-сценичните жанрове в училищните програми като средство за възраждане на любовта към музикалното изкуство.

Приведените в края на всяка глава, както и в заключението на представения труд **изводи, са убедителни и значими.**

По своето съдържание Авторефератът отговаря на дисертацията.

132 Публикациите, които представя авторката, съдържат необходимия минимум за публичност на разработката, според изискванията на Закона за научните степени и звания в България.

Като отчитам безспорните качества на представения докторат, предлагам на уважаемите членове на научното жури, на основание на дисертационния труд „Ролята на музикално-сценичните жанрове за формиране на интерес към музикално-сценичното изкуство при деца в начална училищна възраст“, да присъдят на докторантката **Милена Антонова Томанова** образователната и научна степен „доктор“.

26.10.2017 г.
гр. Пловдив

доц. д-р Татяна Гилова